

TRƯỜNG THCS PHAN CÔNG HÓN

TỔ ÂM NHẠC-MỸ THUẬT

MÔN MỸ THUẬT LỚP 9

(Từ ngày 25/3/2024 đến ngày 30/3/2024)

SƠ LƯỢC VỀ MỸ THUẬT CÁC DÂN TỘC ÍT NGƯỜI Ở VIỆT NAM

MỘT SỐ LOẠI HÌNH VÀ ĐẶC ĐIỂM CỦA MỸ THUẬT CÁC DÂN TỘC ÍT NGƯỜI Ở VIỆT NAM

1. Tranh thờ và thổ cẩm

a) Tranh thờ

- Tranh thờ cổ của đồng bào Dao, Hmông, Sán Chay, Tày, Nùng, ... ở phía Bắc nước ta phản ánh ý thức hệ lâu đời của họ: hướng thiện, răn đe cái ác và cầu may mắn, phúc lành cho mọi người.

- Ngoài việc phục vụ cho thờ cúng, tranh thờ của các dân tộc ít người còn có giá trị lịch sử và nghệ thuật, có vị trí đáng kể trong nền mỹ thuật dân gian Việt Nam.

b) Thổ cẩm

- Đồng bào các dân tộc ít người (Tày, Nùng, Thái, Dao, Sán Chay, Hmông, Gia-rai, Ê-đê, Chăm,...) rất chú ý đến trang trí trên y phục. Dù là trên chiếc khăn “Piêu”, vỏ chăn, cặp váy hay những phần thêu ở áo dài, dây lưng... đều có những mẫu trang trí vừa thanh nhã, vừa đẹp, phù hợp với từng vật dụng.



Hình 1. Tranh thờ của dân tộc Dao



Hình 2. Gấu áo, thêu thoáng ghép vải có hình chó của dân tộc Dao



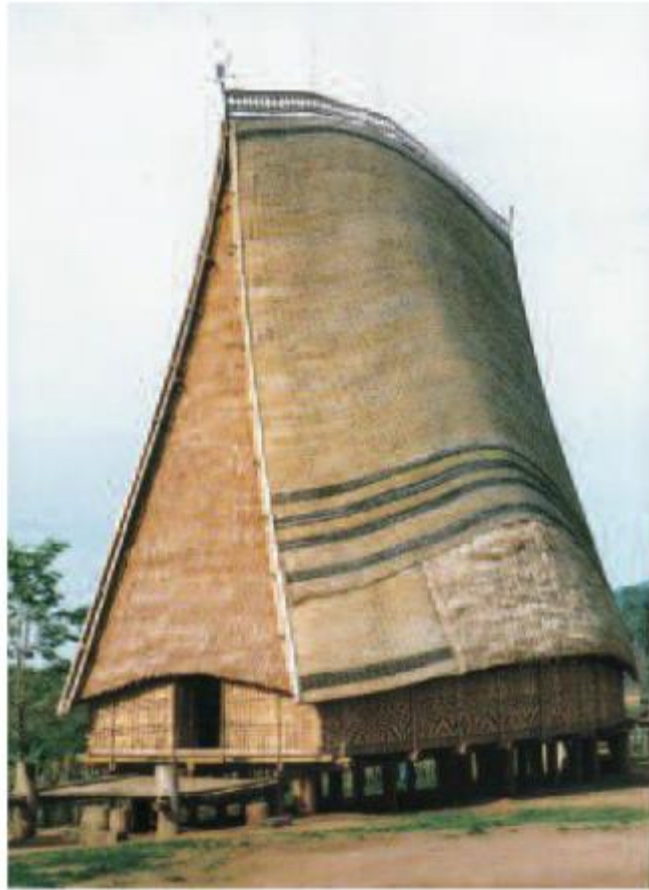
Hình 3. Thổ cẩm của dân tộc Hmông

2. Nhà rông và tượng nhà mồ Tây Nguyên

a) Nhà rông

- Vùng Tây Nguyên rộng lớn kéo dài suốt dải đất miền tây Nam Trung Bộ là nơi sinh sống của cộng đồng các dân tộc như Bana, Gia rai, Ê-đê, Xơ đăng... Nét đặc sắc trong kiến trúc của đồng bào Tây Nguyên thể hiện ra rõ ở nhà rông.

- Nhà rông to và cao hơn các nhà khác trong buôn, là nơi sinh hoạt chung của buôn làng (có vị trí như đình làng của người Kinh ở miền xuôi). Nhà rông có hình dáng đặc biệt, với nóc nhà rất cao, đứng sừng sững và được trang trí công phu.



Hình 4. Nhà rông ở Tây Nguyên

b) Tượng nhà mồ

- Ngoài ngôi nhà để sinh sống, người Tây Nguyên còn làm nhà mồ rất đẹp cho người chết. Tinh hoa nghệ thuật của nhà mồ thể hiện ở kiến trúc, trang trí và đặc biệt là điêu khắc gỗ.

- Tục làm tượng nhà mồ rất phổ biến, thể hiện mong muốn của người sống là làm vui lòng người đã chết. Điêu khắc nhà mồ Tây Nguyên là pho sử thi về cuộc sống xã hội và tự nhiên của rừng núi, vừa cổ sơ, vừa hiện đại với ngôn ngữ hình khối đơn giản và tính cách điệu cao.



Hình 5. Tượng nhà mồ của dân tộc Ba-na (Gia Lai, Tây Nguyên)

3. Tháp và điêu khắc Chăm (Chàm)

a) Tháp Chăm

- Dọc theo mảnh đất duyên hải miền Trung và Nam Trung Bộ là nơi người Chăm sinh sống. Họ đã tạo nên một nền văn hóa độc đáo từ hàng ngàn đời nay. Văn hoá Chăm chịu ảnh hưởng của Ấn Độ giáo và Phật giáo.

- Tháp Chăm là công trình kiến trúc độc đáo có nhiều tầng, các tầng thu nhỏ dần lên đến đỉnh. Tháp được xây bằng gạch rất cứng. Các nghệ nhân Chăm có thể chạm khắc trang trí ngay vào những khối tường đã xây. Trang trí cho kiến trúc là các hình hoa, lá xen kẽ với hình người hay thú vật,...



Tháp Chăm (Ninh Thuận)

b) Điêu khắc Chăm

- Tượng tròn và phù điêu là một phần gắn bó chặt chẽ với các công trình kiến trúc Chăm. Ở Thánh địa Mỹ Sơn có rất nhiều tượng đá và phù điêu tuyệt đẹp.

Mọi thắc mắc quý PHHS và học sinh vui lòng liên hệ:

Cô Phương Thảo

SĐT: 0979410097

Cô Đài Trang

SĐT: 0833453585